

Informace o Chartě 77 - ročník druhý (1979) - č. 9
od 29. května do 11. června 1979

Mimořádné sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a Charty 77 ze dne 30. května 1979	1
Prohlášení Charty 77 ze dne 31. května	1
Sdělení Charty 77 ze dne 5. června	2
Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných:	
Sdělení č. 114 (Věra Cibulková odsouzena)	3
Sdělení č. 115 (Deset členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných ve vazbě	3
ar	
Dopis Zdeny Tomínové, mluvčí Charty 77, psaný v nemocnici Na Františku 6. června 1979	6
Otevřený dopis Julia Tomina prezidentu republiky	7
Oznámení čtrnáctidenní hladovky	9
Otevřený dopis Julia Tomina ministroví vnitra	9
Dopis Miloše Rejcherta ČTK	11
Miloš Rejchrt píše Jiřině Švercové	11
Zpráva o jedné z domovních prohlídek	12
Další zpráva z Řepčic	14
Výlet na kolech	15

Vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77
Adresa : Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2

Mimořádné sdělení

Dne 29.5.1979 podnikla Státní bezpečnost řadu akcí spojených s domovními prohlídkami a výslechy, přičemž byla zadržena velká část členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Do dvaceti hodin 30.5.1979 se nevrátili ing. Rudolf Battěk, Otta Bednářová, Jarmila Běliková, dr. Václav Benda, mluvčí Charty 77, Jiří Dienstbier, mluvčí Charty 77, Václav Havel, Ladislav Lis, Dana Němcová, dr. Jiří Němec, dr. Luděk Pacovský, Jiří Ruml, dr. Gertruda Sekaninová Čakrtová a ing. Petr Uhl. O osudu několika dalších členů Výboru není dosud nic známo.

Celá akce byla zahájena mezi pátou a šestou hodinou ranní a zúčastnilo se jí více než sto příslušníků SNB.

Usnesení o domovních prohlídkách byla odůvodněna trestním stíháním "ve věci" (proti neznámému pachateli) podle § 7/1 k § 98/1 tr.z. (příprava k podvracení republiky).

Domovní prohlídky se konaly v některých případech též na pracovištích a u některých příbuzných zadržovaných členů VONSu (Jiří Bednář, Věra Jirousová, Jakub Ruml na pracovišti). V některých případech si příslušníci SNB vynucovali přístup do bytu pod falešnými záminkami nebo dokonce násilím (vytloučení dveří u Bendů, Bednářů a Battěků).

V bytě a na chalupě pí Elzbiety Ledererové, členky VONSu a manželky vězněného novináře J. Lederera, proběhly dvě domovní prohlídky, přičemž pí Ledererová obdržela pozvání k výslechu na 30.5.1979 na tříhodinovou hodinu do věznice Praha-Ruzyně. Příslušníci SNB jí doporučili, aby si obstarala někoho, kdo jí bude hlídat devítiletou dceru, neboť prý není vyloučeno, že po výslechu již nebude propuštěna.

Ostře protestujeme proti této akci čs. státních orgánů. Spatřujeme v ní nejen útok proti jednotlivým členům našeho výboru, nýbrž i pokus o zmaření jeho činnosti, která spočívá v obraně nespravedlivě stíhaných a respektování čs. zákonů.

30. května 1979

Výbor na obranu nespravedlivě
stíhaných
Zdena Tomínová, mluvčí Charty 77

Prohlášení Charty 77 ze dne 31. května 1979

Uplynulo již více než 48 hodin od chvíle, kdy orgány čs. státní bezpečnosti se souhlasem generálního prokurátora provedly domovní prohlídky v bytech členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a patnáct členů výboru zadržely (o osudech některých dalších nemáme dosud zpráv). Zadrženi nebyli - v rozporu s čs. zákony - dosud propuštěni.

Zdůvodnění tohoto masivního policejního zásahu, totiž "podezření" z údajné "přípravy trestného činu podvracení republiky", která má spočívat ve "vyhotovování značného počtu písemností, schopných podřývat důvěru občanů ČSSR ve státní orgány a vyvolávat nálady nepřátelské socialistickému zřízení", neobstojí ani před čs. ústavou a zákony, ani před mezinárodními pakty o občanských a lidských právech.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných je nezávislá skupina občanů, volně spojená s čs. hnutím za dodržování lidských a občanských práv, známým pod názvem Charta 77. Ve své činnosti se řídí podobnými

principy jako jednotlivé národní sekce Amnesty International a vychází přitom z platných čs. zákonů, požaduje jejich nezaujatý výklad a striktní dodržování a upozorňuje na jejich porušování. "Písemnosti", které tento Výbor vydává, jsou veřejnosti známy jako sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (do dnešního dne jich bylo vydáno 113) a neobsahují nic, než pravdivé informace o plísejních záležitostech, trestných stíháních, průběhů soudních procesů a rozsudcích nad občany, kteří se často "provinili" pouze tím, že uplatňovali svá nezadatelná lidská práva a svobody, a jejichž perzekuci lze těžko nazvat jinou, než nespravedlivou.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných stojí tedy přísně na stanovisku zákonnosti a jsou-li nyní jeho členové uváděni do jakékoli souvislosti s "přípravou podvracení republiky", je to naprosté skřehání skutečnosti. Je to také zřejmá snaha zastrašit čs. občany a odradit je od toho, aby se důsledněji domáhali svých zákonných práv a zastávali se každého, komu se děje křivda. A v neposlední řadě je to další z útoků proti společenství Charty 77, která v Československu symbolizuje nezdolnou touhu lidí po vpravdě demokratickém a lidském uspořádání věci veřejných.

Charta 77 má v současné době 4 mluvčí, z nichž dr. J. Šabata odpovídal za osmý z dvaceti sedmi měsíců vězení, dr. V. Benda a J. Dienstbier, kteří jsou zároveň členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, se nyní nacházejí v cele tzv. předběžného zadržení a spolu s ostatními zadrženými členy výboru jsou v nebezpečí, že na ně bude uvalena vyšetřovací vazba. Přitom se zdá, že státní orgány záměrně zvolily k tomuto zásahu dobu, kdy lze předpokládat, že pozornost světové veřejnosti bude zaujata jinými událostmi, především pak cestou papeže Jana Pavla II. do Polska, a nová vlna represí v Československu zůstane v celku bez povšimnutí.

Žádáme veškerou pokrokovou mezinárodní veřejnost, již leží na srdci uskutečňování závěrů Helsinské konference a spravedlivé a lidské uspořádání světa, aby znovu podpořila naše úsilí, jdoucí stejným směrem a zasadila se nyní za okamžité propuštění všech zatčených členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, dříve, než proti nim bude vzneseno vykonstruované obvinění.

31.5.1979

Zdena Tomínová, mluvčí Charty 77

Jména zadržených členů VONS: R. Battěk, O. Bednářová, J. Bělíková, V. Benda, J. Dienstbier, V. Havel, V. Malý, L. Lis, D. Němcová, J. Němec, L. Pěčovský, J. Ruml, G. Sekaninová-Čákrťová, J. Tesař, P. Uhl.

Pozn. R. Battěk, L. Pěčovský, J. Ruml a G. Sekaninová-Čákrťová byli v průběhu dnešního dne propuštěni.

Sdělení Charty 77

Mezi zatčenými členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných jsou také dr. Václav Benda a Jiří Dienstbier, kterým je také v současné době znemožněno plnit úkoly mluvčích Charty 77. Poněvadž je zapotřebí, aby Charta 77, jako společenství občanů angažujících se ve smyslu čl. 17 Ústavy za dodržování socialistické zákonnosti, mohla plně působit, přejímají jejich úkoly prozatím bývalí mluvčí Jiří Hájek a Ladislav Hejdiánek. Zásadní postavení mluvčích Charty 77 dr. Václava Benda a Jiřího Dienstbiera, stejně jako dr. Jaroslava Šabaty, tím zůstává nedotčeno.

V Praze 5. června 1979

Jiří Hájek
mluvčí Charty 77

Zdena Tomínová
mluvčí Charty 77

Ladislav Hejdlánek
mluvčí Charty 77

Sdělení č. 114 (Věra Cibulková odsouzena)

Dne 30.5.1979 byla Městským soudem v Brně odsouzena Věra Cibulková k 5 měsícům odnětí svobody za údajný útok na státní orgán a orgán společenské organizace (§ 154/2 tr.z.). Trest byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let.

Matka Petra Cibulky ve svém dopise, adresovaném Ministerstvu spravedlnosti ČSSR si právně ztěžovala na to, jak se ve věznici zachází s jejím synem, který si od dubna 1978 odpykává trest v NVÚ Bory za aktivitu v oblasti nezávislé kultury (viz naše sdělení č. 99).

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných je nucen upozornit, že jde o další případ trestního postihu za stížnost zasloupanou oficiálnímu orgánu státu, který takto de facto upírá občanům právo zaručené ústavou.

4.6.1979

Výbor na obranu nespravedlivě
stíhaných

Sdělení č. 115 (Deset členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných ve vazbě)

V úterý 29. května 1979 po páté hodině ranní zahájila Státní bezpečnost rozsáhlou a dlouhodobě předem připravovanou akci proti Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Předvedla k výslechům šestnáct občanů, kteří v loňském roce zveřejnili svá jména a adresy, aby tím ozřejmili, že budou sledovat, jak československé bezpečnostní a soudní orgány postupují proti nespravedlivě stíhaným osobám.

Se souhlasem generálního prokurátora ČSSR byly provedeny domovní prohlídky. Prohlídky se konaly též na některých pracovištích zadržovaných osob nebo jejich rodinných příslušníků. Vstup do bytu si příslušníci veřejné a tajné policie v nejednom případě vynutili i násilím. Vylomili zámek a přeštlípli zajišťovací řetěz u dveří v bytě Otty Bednářové v Praze 4, Novodvorská 416 a hned na místě zámek vyměnili za nový, od kterého měli klíče. V bytě Jiřího Dienstbiera v Praze 2, Podskalská 8, předstírali, že přišla na návštěvu k Zuzaně Dienstbierové kamarádka, která ji oslovila křestním jménem, aby pak více mužů mohlo spatřit spolunajitelku bytu naprosto nedostatečně ohlečenou. Dveře rozrazili též v bytě Václava Bendy na Karlově nám. 18 v Praze 2 a v bytě Rudolfa Battka, Křižíkova 78 v Praze 8. Nikde nebyl brán ohled ani na přítomné děti, které musely být svědky všech ponižujících procedur. Např. devítileté dcerce novináře Jiřího Lederera bylo při domovní prohlídce v Douvravičce č.20, okr. Ml. Boleslav, dovoleno odejít na dvorek až po mnohokrát opakované žádosti její matky, ale směla tam být pouze v doprovodu příslušnice Stb, která jí venku prohledala kapsičky u šatů. V bytě Jiřího Rumla, Kremelská 104, Praha 10, byli nuceni zůstat jako zadrženi přátelé syna, kteří náhodně přišli na návštěvu, aniž tušili, že se v bytě koná prohlídka, a byli dokonce před mikrofony vyslýcháni, kde pracují, když mohou dopoledne chodit na návštěvy. Při prohlídce se vůbec bez předchozího souhlasu přítomných používalo magnetofonů, fotoaparátů a filmových kamer k různým záběrům, které mají zřejmě posloužit k difamačním pořadům v čs. sdělovacích prostředcích.

Při prohlídkách byly odejmuty především všechny písemnosti, týkající se Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, zejména jeho sdělení, dokumenty občanské aktivity Charta 77, ale i některé knihy a časopisy, psací stroje, dále pak osobní poznámky, korespondence, fotografie a někde též různé finanční částky (např. v bytě Jiřího Dienstbiera 15.000 Kčs), nebo jen reklamní faksimile cizích platidel a bankovní potvrzení o příjmu cizí měny za tuzexovou protihodnotu.

Výsledky zadržovaných - ve čtrnácti případech jako podezřelých a v jednom jako svědkyně - se konaly ve věznici Min. spravedlnosti v Praze-Ruzyni, kde byli jednotlivě rozmístěni v celách předběžného zadržení tito občané: Rudolf Battěk, Otta Bednářová, Jarmila Běliková, Václav Benda, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Ladislav Lis, Václav Malý, Dana Němcová, Jiří Němec, Luděk Pacpovský, Jiří Ruml, Gertruda Sekaninová-Čákrťová, Petr Uhl. Elbieta Ledererová byla vyslechnuta v Ruzyni jako svědkyně. V Proseč okr. Chrudim byl zadržen Jan Tesař a převezen k výslechu do Brna. Od 26. března je ve vazbě další člen výboru, Albert Černý. Všem bylo oznámeno, že je zahájeno trestní stíhání "ve věci tr. činu podvracení republiky podle §§ 7/1 a 98/1 tr.z., neboť zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že jsou vyhotovovány a rozšiřovány ve velkém množství písemnosti, směřující k podryvání důvěry obyvatel ČSSR ve státní orgány a vyvolávání nepřátelské nálady proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení".

Vyšetřovatelé při výsleších uváděli, že Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných je státu neofátelskou, protispolečenskou, ilegální organizací, neboť prý šíří pomluvy mezi občany republiky za spolupráce se zahraničím. V tomto směru byly také kladeny otázky: jak se získávají podklady pro jednotlivá sdělení, kdo sdělení formuloval, kdo je rozepisoval a dále rozšiřoval, kdo kam a jakým způsobem je zasílal, jaká pomoc byla poskytnuta postiženým občanům, kdo financoval tuto činnost, kdo měl styk s cizinou apod. Vyslýchání byli podrobena písmoznaleckým testům, byly jim brány otisky všech prstů a dlaní a též vzorky slin. Formulace otázek byla často sugestivní a těž bylo nepokrytě naznačováno, že budou všichni obviněni a že prokurátor má připraven příkaz k uvalení vazby.

Do 48 hodin od zadržení byli propuštěni: Rudolf Battěk, Luděk Pacpovský, Jiří Ruml, Gertruda Sekaninová-Čákrťová a Jan Tesař. Proti devíti členům výboru bylo vzneseno obvinění podle § 98/1b (trestní sazba 1 - 5 let). Petr Uhl byl obviněn podle § 98/2b (trestní sazba 3 - 10 let). Václavu Havlovi hrozí navíc odpykání trestu odnětí svobody v trvání 14 měsíců, jehož výkon byl v lednu 1978 podmíněně odložen na dobu tří let.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných vydal své programové prohlášení 27. dubna 1978. V něm se mimo jiné praví: "V duchu poslání Charty 77 a v souladu s její snahou podporovat vznikání užších pracovních společenství, zaměřených k jejím dílčím úkolům, rozhodli jsme se ustavit výbor s cílem sledovat případy osob, které jsou trestně stíhány či vězněny za projev svého přesvědčení, nebo které se staly obětmi policejní a justiční svévole. Bude s těmito případy seznamovat veřejnost i úřady a chceme přitom spolupracovat s každým, kdo projeví zájem o spo. upráci. Žádáme proto občany, aby nás na takové případy upozorňovali. Věříme, že působení výboru přispěje k tomu, aby lidé nebyli pronásledováni a vězněni." Z toho vyplývá, že vzniklo volné společenství osob, které mohou podle čl. 29 Ústavy ČSSR jednotlivě nebo společně podávat návrhy, podněty a stížnosti našim úřadům a vrcholným státním orgánům. Státní instituce jsou povinny na tyto návrhy, podněty a stížnosti brát zřetel, odpovídat na ně, realizovat je resp. zjednávat nápravu.

Naše vláda přijala za své Mezinárodní pakty o lidských a občanských právech, a tím se mezinárodně, ale především vlastnímu obyvatelstvu zavázala dodržovat všechna ustanovení těchto Paktů.

Výbor proto stále upozorňuje příslušné orgány státu i veřejnost na případy, kdy byla evidentně krácena práva občanů. Jako příklady možno uvést: novinář je odsouzen na tři roky odnětí svobody za to, že posílal do zahraničí literární texty. Mladý člověk, v jehož bytě se údajně četlo prohlášení Charty 77 (nebylo to ani svědecky prokázáno) je vězněn a tři mladí lidé, kteří si soudu dovolili odvolat svou svědeckou výpověď, protože v sobě našli odvahu soudu říci, že tato výpověď byla čuněna pod nátlakem, byli odsouzeni, protože "v socialistickém státě vyšetřovatelé nepřipustného nátlaku nepoužívají".

Vězeň se ohradí proti tomu, jak se s ním zachází a vysloví obavy, aby se neopakovaly fašistické metody - je napřed nařčen, že propaguje fašismus, a posléze odsouzen, že srovnává naše poměry s fašismem. Občanka v dopise předsedovi vlády vysloví domněnku, že by úřední instituce mohla jednat podle toho, kolik kdo podstrčí pracovníkům, a přesto, že není v dopise nikdo konkrétně uveden, kancelář předsednictva vlády, místo aby žádala upřesnění a občance vysvětlila, že nelze takto neadresně brojit proti korupci, předá dopis příslušným orgánům a občanka je odsouzena.

Občan je vzat do vazby proto, že před rokem byly u něho nalezeny literární texty, které se u nás oficiálně netisknou. Obsah nerozhoduje, nýbrž jen jméno autora. Další občan z výboru je po výslechu v Bartolomějské ulici v Praze před touto budovou úřadovny Min. vnitra přepaden neznámými násilníky a odvezen daleko za Prahu, kde je zmlácen a ponechán osudu. Později je stíhán advokát za to, že během výslechu jiného mandanta uvedl před vyšetřovatelkou prokuratury tyto případy násilnictví a je obviněn z pomluvy státních orgánů, ačkoli případy byly řádně oznámeny generálnímu prokurátorovi k stíhání. Nikdo se nemáhal je vyšetřit.

Dva duchovní slouží v jazyce esperanto, a jsou odsouzeni za to, že "mařili státní dohled nad církví". Je odsouzen mluvčí Charty 77, který se bránil napadení a hrubému zacházení ze strany příslušníka bezpečnosti, jenž v tu chvíli nepožíval ochrany veřejného činitele, neboť překročil veřejnou pravomoc. Přesto je mluvčí Charty 77 odsouzen a nucen si tak odpykat předchozí podmíněný trest.

Matka uvězněného si postěžuje státnímu orgánu, že se s jejím synem nedobře zachází ve vězení, ale místo přešetření a zjednání nápravy jde u matky před soud a je odsouzena za "útok na státní orgán". Inženýr, který na nástěnku v závodě vyvěsil svou výplatní pásku, jde do vězení. Do vazby se dostane spisovatel, zatímco jeho kniha nemá nejmenší šanci se do vazby dostat. Odsouzení jsou mladí lidé, kteří si ve svém soukromí četli a opisovali oficiálně nezveřejněné literární práce a poslouchali nekonformní hudbu.

Takový je namátkový výčet případů, kterými se zabývala dosud vydaná sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Výbor také upozorňoval na neustálé hlídání některých občanů a jejich bytů, nezákonné fotografování a filmování ze strahy orgánů bezpečnosti, hrubé zacházení s občany, jejich pronásledování za různé výroky oprávněné kritiky, nedodržování zásady veřejných soudních líčení atd. Dosud vyšlo 114 sdělení výboru, která byla zpravidla zasilána různým státním institucím: Generální prokuratuře, Min. spravedlnosti, Min. vnitra, soudům. Se sděleními se seznamovala i veřejnost a práce výboru měla též pozitivní ohlas v zahraničí. Státní orgány na podněty výboru až do poslední doby nereagovaly v kladném ani záporném smyslu.

Informace Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných vycházejí zásadně z veřejných dokumentů, jakými jsou obvinění, žaloby, rozsudky, odvolání apod. a z průběhu veřejných soudních jednání. Sdělení výboru obsahují fakta, svědčící o záporných jevech v práci bezpečnostních a justičních orgánů. Zágeh proti některým členům našeho výboru je dalším příkladem takového přístupu, ale i nepochopením společensky užitečné

funkce této nezávislé občanské iniciativy. Obvinění vznesená proti deseti z nich jsou toho důkazem. To vše nasvědčuje, že odpovědné orgány zcela přehlížejí ustanovení Mezinárodního paktu o občanských a lidských právech (část II čl. 2/3): "Každý stát, který je smluvní stranou Paktu se zavazuje:

- a) zajistit, aby se kterékoli osobě, jejíž práva nebo svobody tímto paktem uznané byly porušeny, dostalo účinné ochrany bez ohledu na to, zda se porušení jejího práva nebo svobody dopustily osoby, jednající v úřední funkci;
- b) zajistit, aby každá osoba, jež se domáhá takové ochrany, měla na ni právo, stanovené příslušnými právními, správními nebo zákonodárnými orgány, nebo jakýmkoli jiným orgánem, ustanoveným právním systémem státu a aby měla možnost právní ochrany;
- c) zajistit, aby příslušné orgány tuto ochranu prosazovaly, jakmile je poskytnuta."

Zdá se však, že příslušné státní instituce tuto povinnou ochranu angažovaných občanů pochopily jako zajišťovací vazbu.

V Praze 5. června 1979

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Dopis Zdeny Tominové, mluvčí Charty 77, psaný v nemocnici Na Františku dne 6. června 1979

V úterý 29. května 1979 orgány státní bezpečnosti zadržely 15 členů VONSu; deset z nich je nyní ve vyšetřovací vazbě pro podezření z "podvracení republiky". Od středy 30. května až do včerejšího dne, tj. do úterý 5. června jsem při svých pochůzkách Prahou pozorovala, že jsem sice nenápadně, ale zato důkladně sledována na každém kroku pěšími osobami a několika osobními vozy. Domnívala jsem se, že jde o příslušníky Stb, a tudíž - nedělajíc nic protizákonného - neměla jsem pražádný strach. Zřejmě jsem se krutě zmýlila. Z dalšího líčení vyplyne, že spíše než příslušníci Stb, byla po celou dobu v činnosti jakýsi mně neznámá a nepochopitelná, dobře organizovaná a vybavená mafie. Včera kolem sedmé hodiny večer jsem vyšla z domu (bydlím na Letné v Kramické ulici č. 3) s úmyslem navštívit přítele Jiřího Grušu a jeho ženu Ivanku na sídlišti Novodvorská. Přijíždějíc tramvají ke stanici metra Hradčanská, zpozorovala jsem tmavomodrá Renault, který se v posledních dnech nejčastěji objevoval v mé blízkosti; vyskočil z něho vysoký štíhlý muž v béžové košili a bleděmodré bundě, utíkal ke vchodu do metra a pak už se mnou vězně cestoval až na Novodvorskou. Cestou nás doprovázelo několik vozů, s určitostí jsem si všimla tmavomodrého Renaulta (spz. ABZ 36-84 - aspoň včera) a hnědého Žiguli či Moskviče (spz. ABZ 49-27). U vchodu do domu mých přátel na sídlišti mě dohonili další dva muži, kteří potom hlídkovali před domem. Popovídala jsem si s přáteli a kolem desáté se vracela domů. Na stanici autobusu jsem se opět sešla s mladým mužem v modré bundě a svorně jsem dojeli ke státnímu plánovacímu úřadu, odkud jsem šla domů pěšky po, tř. Obránců Míru. U Stros Mayerova nám. mě ještě obkroužily oba známé vozy, pak už jsem neviděla nikoho. Z Letenského nám. chodívám domů Šmeralovou ulicí; tentokrát jsem si však všimla, že v blízkosti Keramické je Šmeralova ulice zahrazena stojícím automobilem s rozsvícenými světly, a jaksi se mi to nelíbilo; šla jsem tedy o blok dál a pak ulicí Čecjovou, volně a spokojeně užívající chladného večera. Když jsem přicházela k našemu domu, všimla jsem si jen s mírným překvapením, že svítí okno v suterénu dílny kde nikdo v noci nebývá, a pak jsem zcela bez jakéhokoli podezření vstoupila do našeho domu. Pravá polovina dveří byla otevřena (což je bohužel v našem domě téměř vždy) a v domě bylo tma. Vypínač je po levé

straně, pohlédla jsem tedy tím směrem a odskočila leknutím. Za zavřenou levou polovinou dveří, přitíštěn zády ke stěně, stál vysoký, statný až mohutný muž (180 cm, 90 až 95 kg), zaregistrovala jsem jeho tmavomodré nebo černé tričko s červenými pruhy, které byly právě tak ve výši mého pohledu. A pak jsem zvedla oči výš a uviděla jsem hrůznou tvář z tučového filmu - muž měl na hlavě nataženou dámskou punčochu. Zmocnil se mne strašný děs a nevím zcela přesně, co následovalo. Myslím, že jsem začala hrozně a bezeslov křičet, muž po mne skočil, mně se nějak podařilo vyběhnout ze dveří na chodník, tam mne povalil a snažil se mne umlčet, cítila jsem bolest a údery hlavou o zem, ale křičela jsem zřejmě dál, protože se náhle zvedl a začal utíkat. Teprve tehdy jsem se vzpomněla na slovo "pomoc" a několikrát jsem je zavolala. Seběhli se lidé, někteří šli snad z kina (bylo něco po půl jedenácté) a viděli muže utíkat směrem ke Stromovce. Snad po pěti - 10 minutách, přijel první vůz VB, který se hned rozjel za pachatelem. Pak přijela 603 a další dva vozy VB. Řidič 603 mne vyzval, abych jela s ním, žádala jsem však, aby vzal sebou svědky, šel si zatelefonovat do vozu a vzal pak sebou dva svědky a mne; svědky odvezl na M0 VB v ulici F. Křižíka a mne na lékařskou pohotovost, odkud jsem byla převezena do nemocnice Na Františku s otřesem mozku. Dnes se zdá, že lékaři dostali příkaz "od policie" se mnou o ničem nemluvit a nepouštět ke mně návštěvy. Kromě utišujících prášků, které ostatně nepomáhají, se zatím žádná další vyšetření nekonají (snímek lebky byl proveden ještě v noc) a lékaři při vizitě minulí moji postel téměř beze slova. Dosud jsem nebyla schopna spát, jednak zřejmě utrpeným šokem, jednak silnou bolestí hlavy. Nevím také; docela přesně, jak se se včerejším zážitkem vypořádat. Chtěl mě někdo zabít? Okrást? Nebo jen k smrti vylekat a na dlouho zastrašit?

Zdena Tomínová

Prací a studiem
Otevřený dopis prezidentovi republiky

Praha 3.6.1979

Pane presidente!

V úterý 29. května 1979 provedly orgány čs. státní bezpečnosti se souhlasem gen. prokurátora domovní prohlídky v bytech členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a 15 členů výborů zadržely. Řada ze zadržených členů výboru zůstává do dnešního dne ve vazbě; pokud jsem dobře informován, bylo vůči nim vzneseno obvinění z trestného činu podvracení republiky podle § 98 tr.z. Zásahem generální prokuratury a orgánů čs. státní bezpečnosti se cítím ohrožen v samotném základu své existence. Proto vám píši.

Ríkám-li, že se cítím ohrožen v samém základu své existence, nemyslím tím strach z vězení, mám na mysli ohrožení smyslu mé existence, smyslu mé práce, ohrožení perspektiv mé nejvlastnější činnosti. Pokuším se to vysvětlit.

Svět, ve kterém žijeme, se dostává do vážné krize. Krize energetická se pojí s vážnými problémy, ekonomickými a eko.ogickými. Je potřeba, aby co největší počet lidí hledal nové životní hodnoty, novou životní orientaci, nový životní styl.

Pokus naší společnosti o vymanění se z krizových let 68-69, pokus o tzv. konsolidaci, byl postaven na výhradním preferování materiálních hodnot v celospolečenském měřítku, na omězení v oblasti duchovní a na devalvování fyzické práce.

Měl jsem to štěstí, že jsem se koncem padesátých a počátkem šedesátých let obeznámil s dílem Karla Marxe. Fascinovala mě Marxova myšlenka, že skutečná svoboda duchovní činnosti, v níž se uskutečňuje co nejplnější rozvoj člověka, je možná jen tehdy, podaří-li se orga-
n

nicky spojit práci fyzickou a duchovní činnost, je-li člověk připraven zoprávnit svou svobodnou existenci účastí na tvorbě materiálních hodnot, uspokojujících základní životní potřeby společnosti. Nakolik mi mé síly stačily, usiloval jsem od počátku konsolidačního procesu o to, aby si společnost otevřela možnosti, jež by byly v souladu s nejzákladnějšími principy socialismu. Usiloval jsem o spojení své činnosti v oblasti filosofie s prací manuální, v roce 70 jsem odešel pracovat jako strojník do holešovické elektrárny - půl roku před tím, než začalo být manuální práce užíváno v celospolečanském měřítku jako trestu pro ty, kdo byli státním orgánům nepohodlní, nedopustili se však žádného trestného činu a nemohli být dost dobře odesláni do vězení.

Po pět let od roku 1970 do roku 1975 jsem usiloval o to, aby můj pokus o spojení duchovní práce s prací fyzickou byl společností vzat vážně. Napsal jsem studie o Aristotelovi, napsal jsem knihu o Descartovi, žádal jsem Ústav pro filosofii a sociologii ČSAV a Filosofickou fakultu UK, aby mi bylo umožněno předložit výsledky mé dosavadní práce k diskusi. Ustavičně jsem byl odmítán. Důvod? "Vím, že jste odešel pracovat do elektrárny, jste se vyřadil z možnosti jakékoli spolupráce s odbornými vědeckými pracovišti." Po pěti letech jsem rezignoval. Myslíl jsem, že se mi idea spojení fyzické a duchovní práce stala uzavřenou. Tato idea potřebuje, aby ji člověk mohl žít, alespoň minimum společenského pochopení a prostoru.

Na sklonku roku 75 jste svým podpisem ratifikoval mezinárodní Pakty o lidských právech, naše vláda spolupodepsala Helsinské dohody. Našemu státu se těmito Pakty otevřela možnost vytvořit pro své občany podmínky svobodného rozvoje a svobodného hledání. Řada občanů vzala tyto perspektivy vážně, obrátili se na naše ústavní orgány peticí Charta 77, v níž nabídnou našemu státu veškeré své síly k společnému úsilí o uvedení Paktů o lidských právech v život, do vnitropolitické a administrativní praxe.

Občanská iniciativa Charta 77 vyvolala vlnu represí, proti signatářům. Mluvčí Charty 77 Václav Havel byl zatčen, řada signatářů byla propuštěna ze zaměstnání, museli si hledat manuální práci. Celá situace se však proměnila. Zápas o propuštění Václava Havla z vězení se stal zápasem o uplatnění zákonnosti v této zemi. Tento zápas se mohl opřít o širokou mezinárodní solidaritu. Ti ze signatářů, kteří si byli nuceni hledat manuální práci, jakož i ti, kdo manuálně pracovali již od počátku sedmdesátých let, se přestali na manuální práci dívat jako na nesmyslný krutý trest, začali se o manuální práci opírat jako o podmínku pro svou svobodnou činnost. Desítky a stovky lidí začaly otevřeně, svobodně politicky myslet a jednat, to jim umožnilo znovu bytostně prožívat problémy, možnosti a perspektivy této země a tohoto světa. Možnost znovu si svým zápasem aktivně přisvojovat tuto společnost nám otevřela možnost lepšího života, než je život orientovaný na na problematické životní jistoty materiálních statků.

Měl jsem to štěstí, že jsem se také stal signatářem Charty 77. Perseklovat mne bylo těžké, byl jsem v té době nezaměstnaným resp. mužem v domácnosti. Byl mi tedy alespoň jako jiným odebrán řidičský průkaz. Již několik let však nevlastním auto, i tento trest se tedy; v mém případě ukázal jako zcela nesmyslný. Zbýval jediný způsob trestu, který byl a zůstává citelným. Můj syn ukončil osmiletou střední školu s vyznamenáním. Další studium mu nebylo umožněno. Můj syn však nebyl sám, komu byly možnosti studia uzavřeny. Navštívil jsem několik podobně postižených rodičů a navrhl jsem jim, že bych pro naše děti uspořádal sérii večerů, v nichž bych zájemce seznámil se základními kapitolami z dějin filosofie. Na podzim roku 77 se celé věci ujali někteří další signatáři Charty 77, filosofické večery dostaly širší rámec. Pak zasáhla státní bezpečnost. A tu jsem zažil snad nejdůležitější chvíle v celém mém dosavadním životě. Řada mladých lidí tlak mnohahodinového vyšetřování spojeného s hrozbami i nabídkami vydržela. Naše filosofické večery běží již dva roky. Mezi mladými lidmi, kteří

se filosofických večerů účastní, je řada dělníků. Spojení vážného studia, vážného úsilí o vzdělání s manuální prací se tu stalo živoucí skutečností. Celá naše činnost by se mohla rozvíjet mnohem lépe a mohla by mít mnohem větší společenský význam, kdyby se nám dostalo minimálního pochopení ze strany státních institucí.

Naše existování v této zemi, přes veškerá omezení, jimiž jsme svíráni, a přes veškerá šikanování, jemuž jsme vystaveni, se stalo součástí úsilí o rozevírání perspektiv této země. Naše činnost se dosud opírala a opírá o vědomí, že v naší zemi je možné rozvíjet alespoň omezené úsilí o dodržování zákonnosti. Otevřené úsilí o dodržování zákonnosti v naší zemi se již dlouhou řadu měsíců pojí s činností Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Obvinít a soudit členy výboru podle § 98, tedy pro "podvracení republiky", by znamenalo pokus učinit nezákonnost úhelným kamenem soudní praxe. Takový čin by nyní dlouhou dobu znesnadnil veškeré úsilí o hledání nových životních hodnot. Obracím se na Vás, pane presidente, se žádostí, abyste se o věci vězněných členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných informoval a abyste se zasadil o propuštění vězněných. Dovolte, abych na závěr svého dopisu jmenoval členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, kteří jsou dosud ve vazbě: O. Bednářová, J. Bělíková, V. Benda, J. Dienstbier, V. Havel, L. Lis, V. Malý, D. Němcová, J. Němec, P. Uhl.

Julius Tomin

Dne 6. června 1979 zaslal Julius Tomin další otevřený dopis prezidentu republiky. V tomto dopise mimo jiné píše:

"Pane presidente, existenční tlak, jemuž je vystaven každý občan této země, kdy vyhození ze zaměstnání je prvním trestem za sebelepší pokus o trvání občana na svých lidských právech a na své lidské důstojnosti, nedovoluje, aby se kontrola činnosti naší justice stala otázkou širší občanské iniciativy. V této situaci může mít každý pokus o umlčení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných zatčením deseti jeho členů nadozrinné následky pro celý další vývoj v této zemi. Žádám Vás znovu, abyste se zasadil vši vahou své osobnosti a svého postavení o to, aby bylo deset zatčených členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných ~~do měsíce/propuštěno~~ bezodkladně propuštěno.

Nebude-li deset zatčených členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných do měsíce propuštěno, zahájím 6. července 14 denní protestní hladovku."

A k c e , k t e r á s e l h a l a

Otevřený dopis adresovaný ministrovi vnitra

Praha 8.VI.1979

Pane ministře!

V příloze Vám zasílám dopis mé ženy Zdeny Tominové, mluvčí Charty 77, který psala z nemocnice Na Františku dne 6.VI.1979.

Dne 6.VI.1979 mne navštívil příslušník VB z okrsku VB z Parku kultury a oddechu Julia Fučíka. Požádal mne, abych se dotavil na jeho okrsek za účelem úředního jednání, a předal mi řádně vyplněné písemné pozvání. Na okrsek jsem se dostavil dne 7.6. Příslušník, který mne byl osobně pozvat a v té době měl uniformu, byl tentokrát v civilu a pokud správně usuzuji, je to náčelník onoho okrsku. Položil mi otázku, co se děje v ZOO Praha v noci z 5. na 6.6. Dostal prý hlášení, že tam byli nějací lidé a že se tam něco dělo. Sdělením příslušníka VB jsem byl vzrušen: "To je dobré! V době, kdy přepadli moji ženu, se mělo ještě něco dít v ZOO?!" Víte, mně tu now telefonoval soused, že maskovaný muž přepadl moji ženu. Sdělil mi, že moje žena byla odvezena do nemocnice. Oznámil jsem tedy v ZOO, že musím ženu okamžitě navštívit.

Nežli jsem ze ZOO odešel, telefonovala mi ještě z nemocnice moje žena. Jestli se tedy v ZOO něco dělo, jestliže tam byli nějakí muži, pák o tom já nic nevím, protože jsem se asi na dvě hodiny ze ZOO vzdálil. Nicméně by mne velice zajímalo, co se v ZOO dělo, byl bych rád, abyste to vyšetřil a sdělil mi to. Mám vážné důvody se domnívat, že to je ~~sp~~ v souvislosti s přepadením mé ženy."

Večer 7.6. jsem šel na noční službu. Okolo osmé večer přišel náměstek ředitele ZOO s přáteli, oslavovali narozeniny. Náměstek ředitele byl velice udiven, že mne nalezl ve službě: "Já jsem včera hlásil na VB, že jste byl během noční služby přepaden třemi muži. A vy jste tady! Já jsem tedy musel mít špatnou zprávu."

Měl jsem tedy být pane ministře přepaden v ZOO ve stejnou noc, kdy byla přepadena moje žena? Byla celá akce narušena tím, že jsem šel místo na obchůzku po ZOO za ženou do nemocnice? Bylo vše špatně koordinováno a špatná koordinace vysvětluje, proč dostali lékaři od "policie" příkaz, že s mojí ženou nemají o ničem mluvit a že k ní nesmějí pouštět návštěvy? Respektive, každá složka měla svůj úkol, jedna složka nevěděla o druhé, počítalo se s tím, že tentokrát vše najistě vyjde? Ti, co měli na starosti moji ženu, pouze věděli, že o mne "bude postaráno"?

Já mohu pouze potvrdit, že když jsem přišel ve středu 6.6 na návštěvu - shodou okolností tedy v normální návštěvní den - sdělila mi ošetřující sestra, že je moje žena v takovém stavu že k ní lékař nemůže pustit žádnou návštěvu. Rekl jsem sestře: "Tak i tady příslušníci bezpečnosti zasahovali? Jenomže už zasahovali pozdě. Já z mojí ženou ještě v noci mluvil, byl jsem ji tady navštívit, a vím tedy, v jakém je zdravotním stavu. Já nyní půjdu na ÚV KSČ, abych tam osobně předal "na vědomí" můj dopis prezidentovi republiky, kde presidenta s celým případem seznamuji. Pak se sem vrátím a doufám, že se mezitím lékař rozhodne lépe." Když jsem se vrátil z ÚV KSČ, byla mi návštěva manželky skutečně bez dalších problémů povolena. Celou dobu mi pouze nebylo jasné, proč onen nesmyslný příkaz nepouštět návštěvy. Což mne příslušníci veřejné i tajné bezpečnosti za ta léta - mnou vskutku nevyhledávaných - styků, znají tak špatně, že si mohou myslit, že takovou věc spolknou? Po rozhovoru s náměstkem ředitele ZOO se však s Vámi, pane ministře, musím podělit o neodbytnou myšlenku: měl jsem být přepaden v ZOO a v nejlepším případě být také někde v nemocnici, pak správně nikdo o přepadení mé ženy neměl vědět. Za takových okolností by ovšem direktiva, aby s mojí ženou nikdo nemluvil a aby k ní nebyly vpouštěny žádné návštěvy, samozřejmě měla svůj "velice dobrý" smysl. Bylo vše jen trochu špatně zorganizováno?

Dnes přišel na adresu mé ženy anonymní dopis. Přepisuji přesně: Ty kurvo, nech toho miho na pokoji neodváděj tátu dětem stojí mě to peníze nebo čekej další lekcy." Nepochybuji pane ministře, že celá akce stála mnoho peněz. Myslíte, že to podobné anonymy, tedy pokračování ve stejné linii, vylepší? Nebylo by pane ministře potřeba začít jinak? Nebylo by potřeba začít propuštěním Jaroslava Šabaty z vězení? Nebo mám uvěřit tomu, že maličký Šabata, který, pokud vím, přestál dva infarkty, a který si šel na stezku československo-polského přátelství pohovořit s polskými přáteli o koordinaci boje za lidská práva v obou našich zemích, se cestou zastavil na okrsku VB v Peci pod Sněžkou, aby tam zmlátil příslušníka VB? Moje žena byla jako důvěrník na soudě se Šabatou a mohla tedy vidět, jak vedle sebe stojí Šabata a příslušník VB, kterého Šabata údajně zbil. Pane ministře, nemohl byste svým vlivem dosáhnout toho, aby byl vyfotografován Šabata stojící vedle onoho příslušníka VB, kterého údajně zbil? Myslím, že by všechny světové agentúry zaplatily za možnost zveřejnění takového foto tolik peněz, že by to stačilo ke krytí veškerých výloh, spojených s finančně jistě nákladnou první "lekcy" mojí ženě.

Julius Tomin

Miloš Rejchrt
Vršní 60
182 oo Praha 8

Praha 7.6.79

Československá tisková kancelář
Praha

Dne 5. června 1979 jste prostřednictvím denního tisku zveřejnili zprávu, že bylo zahájeno trestní stíhání skupiny čs. občanů, kteří "jako organizovaná skupina konstruovali lživé informace, rozmnožovali je a rozšiřovali na území ČSSR i v zahraničí s cílem vyvolat nedůvěru veřejnosti vůči státnímu zřízení republiky a jejím orgánům". Jako součást jejich trestné činnosti je uvedeno také to, že "obhajovali také pravomocně odsouzené pachatele trestných činů..."

V čs. trestním zákoně není jediný článek, který by kvalifikoval "obhajobu pravomocně odsouzených a souzených" jako trestný čin.

Vaše zpráva ve mně vyvolává nedůvěru vůči státnímu zřízení republiky a jejím orgánům, neboť organizovaným způsobem, hromadnými sdělovacími prostředky, šíříte na území ČSSR i v zahraničí bohužel ne lživou informaci, že čs. občan může být trestně stíhán i za činnost, která není trestná a jeho jméno - v rozporu se zásadou presumpce nevinny a základní novinářskou etikou - vláčeno tiskem ještě dříve než je za svou činnost eventuálně pravomocně odsouzen.

Jelikož se nejedná o mylnou informaci, nežádám tiskovou opravu, nýbrž nápravu skutečnosti. Napomozte i vy k tomu, aby se Václavu Havlovi, Jiřímu Němcovi, Václavu Bendovi, Václavu Malému, Ladislavu Lisovi, Jiřímu Dienstbierovi, Jarmile Bělíkové, Daně Němcové, Ottě Bednářové a Petru Uhlovi dostalo spravedlnosti.

Na vědomí:
Rudé právo
Večerní Praha
Ústředí české advokacie
Ústav státu a práva
Jednota čs. právníků
Generální prokuratura ČSSR

Miloš Rejchrt
Vršní 60
182 00 Praha 8

Praha 7.6.1979

Vážená paní Švorcová,

obracím se na vás s prosbou o pomoc. Dne 5. června t.r. byla maskovaným mužem přepadena a těžce zraněna Zdena Tominová. O širších okolnostech útoku se zmiňuje její manžel v přiloženém otevřeném dopise prezidentu republiky.

Podle zprávy ČTK z 5. června t.r. bylo zahájeno trestní stíhání deseti čs. občanů, kteří údajně "jako organizovaná skupina po delší dobu soustavně konstruovali lživé informace, rozmnožovali je a rozšiřovali na území ČSSR i v zahraničí s cílem vyvolat nedůvěru veřejnosti vůči státnímu zřízení republiky a jejím orgánům". Znam osobně některé z jmenovaných, např. matku sedmi dětí dr. Danu Němcovou nebo otce pěti dětí dr. Václava Bendu. Protože vy je neznáte, sotva vás mohu přesvědčit o jejich čínorodé lásce k druhým lidem, o jejich otevřenosti a ochotě pomoci komukoli, kdo, pomoc potřebuje. Mohla byste se však

sama přesvědčit o skutečné povaze činnosti, pro kterou jsou nyní ve vazbě a pro kterou jim hrozí vysoké tresty odnětí svobody. Činnost Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných nebyla nijak pokoutní, snažila se naopak o co nejveřejnější podobu, proto i dokumentace výboru je dostupná. Věřím, že kdybyste se s ní seznámila, dospěla byste k závěru, že činnost výboru nevyvolávala nedůvěru veřejnosti ve státní zřízení republiky a její orgány, nýbrž poukazovala na případy křivd a bezpráví, čímž budovala jediné možné východisko k jejich nápravě a tím i obnovení důvěry ve státní zřízení republiky a její orgány. Nevím o nikom, kdo by tuto každé společnosti neubytanou službu konal důsledněji a obětavěji než oni. Pokud byste se chtěla s dokumenty výboru seznámit, snad bych vám mohl jejich dodání zprostředkovat. Nepochybuji o tom, že byste svou návštěvou potěšila paní Zdenu Tomínovou, Keramická 5, Praha 7, toho času v nemocnici Na Františku, rovněž tak i paní Kamilu Bendovou, Karlovo nám.18, Praha 2.

Nevím, do jaké míry jakým způsobem, můžete a chcete pomoci. Přesto se na vás obracím, neboť trestní stíhání pro netrestnou činnost, výhrůžky skončením v kanále bradou vzhůru, přepadání žen maskovanými násilníky, jsou věci, které se dotýkají nás všech, topičů i zasloužilých umělců. A obracím se právě na vás, protože je ve vaší moci nepustit, aby se ochrana práva před zvlí, ochrana žen a matek před násilníky, stala výsadou bezmocných "ztroskotanců a samozvanců".

V naději, že přijmete tento dopis v dobré vůli
a s pozdravem

Miloš Rejchrt

V úterý proběhly domovní prohlídky /29.května t.r./ u téměř všech členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Přinášíme podrobnější zprávu o jedné z nich.

V úterý 29. května 1979 krátce po 7. hodině ranní zastavila před naší chalupou v Doubravičce č. 20 okr. Ml. Boleslav, tři osobní auta s devíti osobami. Bylo to sedm mužů v civilu, jeden uniformovaný příslušník a jedna žena. Na můj dotaz se dva z příslušníků, zřejmě vedoucí, představili jako majori Svoboda a Janský. Předložili mi příkaz k domovní prohlídce v našem pražském bytě a na chalupě s tímto odůvodněním: "Vyšetřovatelem SV StB je vedeno trestní stíhání ve věci přípravy k trestnému činu podvracení republiky podle §§ 7/1, 98/1 tr.z., neboť zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že jsou vyhotovovány a rozšiřovány ve velkém množství písemnosti směřující k podvracení důvěry obyvatel ČSSR ve státní orgány a vyvoláváním nepřátelské nálady proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení. Protože je důvodné podezření, že v bytě Elzbiety Ledererové se budou nacházet tyto písemnosti i prostředky sloužící k jejich rozmnožování, bylo rozhodnuto, jak se shora stalo." Podepsán: "vyšetřovatel StB ppl. Jaroslav Murdých."

Do prohlídky v chalupě, která trvala asi 5 hodin, odvezli příslušníci mne i mou dceru Moniku do našeho pražského bytu, kde pokračovala domovní prohlídka až skoro do 18. hodin. Byla to prohlídka velice podrobná. Všichni příslušníci používali bílé rukavice a nahrávali si na magnetofon veškeré naše projevy. Zajímali je především materiály z Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a vůbec veškeré písemnosti od roku 1977. Materiály z roku 68 je nezajímaly, rovněž o materiálech Charty 77 prohlašovali, že "Charta je trapná záležitost", že "je to už dávno pasé" apod. Když zabavovali dopisy Amnesty International, poznamenali, že je to organizací která se zastává kriminálních živlů, kteří se zpolitizovali, aby zakryli své kriminální

přestupky. O nás všech, kteří se jakýmkoliv způsobem vyslovujeme proti bezpráví, prohlásili, že jsme "proti světovému míru". Při domovní prohlídce byly zabaveny:

- české i cizojazyčné knihy, zvláště polské, které vyšly v cizině
- knížky z Petlice
- strojopisné materiály, zvláště sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných
- veškerá soukromá korespondence, a to nejen dopisy z ciziny, ale i dopisy zcela soukromého rázu, např. napsaný ale dosud neodslaný dopis mé matce do Polska
- oficiální oznámení švýcarské vlády o udělení azylu pro celou naši rodinu v případě, že bychom o to požádali, což bylo komentováno: vida, švýcarská policie s námi spolupracuje
- veškeré diáře s adresami a telefonními čísly, staré kalendáře
- několik tuzexových bonů, které vzali z mé kabelky a bankovní potvrzení o příjmu
- cizí peníze od příbuzných, které jsem měla připravené k výměně
- dva psací stroje - český a poslý - které si odvezli až po mém výsledku ve středu 30.5.

Proti zabavení psacích strojů, peněz a písemností zcela soukromého rázu jsem protestovala, bylo to však bezvýsledné.

Při domovní prohlídce mi předal jeden z příslušníků pozvání k výsledku do Ruzyně na příští den ve 13 hod. Přitom naznačoval, že bych se taky nemusela vrátit, to prý bude záležet na tom, "jak nám to půjde".

Výslech v Ruzyni dne 30. května trval od 13 do 17.15 hod. Vedl jej major Miloslav Svoboda. Vyslýchána jsem byla jako svědek, zatím jen "proti věci", jak jsem byla poučena, tedy zřejmě proti činnosti Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Kladli mi otázky typu: jak jste se o tom výboru dozvěděla? Kdo vás k tomu přemluvil? Kde se konaly schůzky? Kdo je předseda? Kdo sestavoval materiály? Kdo je rozepisoval? Kdo Vám ty materiály dával? apod. Odpověděla jsem, že jsem se členkou výboru stala zcela o své vůli, protože nesnáším nespravedlnost a myslím si, že by si lidé měli navzájem pomáhat, a pak že ke tomu mám i osobní důvody, neboť jedním z nespravedlivě vězněných je i můj muž. Na ostatní otázky jsem neodpovídala. Mluvili jsme také o mém muži Jiřím Ledererovi, již třetí rok vězněnému pro své přesvědčení. Projednávala jsem starost o jeho zdravotní stav. Dostala jsem odpověď: "Oni se v Ostravě starají. Co myslíte, přeci nepřipustí, aby jim tam někdo zkápnul".

Mnohokrát během domovní prohlídky i druhý den při výsledku jsem musela vyslechnout poznámky: Nechte toho tady. Radím vám dobře. Máte tu takové starosti o dítě i nemocného muže, i když to s jeho zdravím samozřejmě přeháníte, a teď ještě tohle všechno, nechte toho tady a odejděte pryč, já vám sice do toho nechci mluvit, ale... atp.

Když mě propouštěli, podotkli, že tak činí pouze s ohledem na dítě, že jinak by si mě tam nechali, stejně jako ty další, tedy členy VONS. Musela jsem udat, kde se budu zdržovat, abych mohla být kdykoliv zase pozvána k výsledku.

Tyto akce naší StB jsou drastické především s ohledem na naši devítiletou dceru Moniku, kterou tyto zážitky opakovaně traumatizují. Kromě strachu o matku to pro ni vždy znamená naprosté vykojení z běžného denního rytmu, přerušení školní docházky a nepravděpodobnou životosprávu. (tak např. dne 29.5. jsme s Monikou snídali až v deset hodin a i to nám bylo povoleno až po mé opakované žádosti. Za celý den měla Monika kromě ranního čaje a necelého rohlíku - byla tak rozrušena, že nemohla jíst - pouze mléko s rohlíky, při jejichž nákupu odpoledne v Praze mě příslušníci doprovázeli). Při domovní prohlídce v Doubravičce dovolili na mé naléhání Monice jít před dům, ale pouze v doprovodu příslušnice, která jí pak venku prohledávala kapsičky u šatů. V Praze musela Monika celé odpoledne trávit ve svém pokoji, teprve

po mých opakovaných protestech ji dovolili, aby se šla ven proběhnout. Z toho všeho usuzuji, že jde o akci vedenou proti Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a o sučást nátlakové akce vůči mému muži, kterého se zřejmě tímto způsobem snaží donutit k jednání, které je v rozporu s jeho přesvědčením.

(Zpracováno volně podle sdělení Elzbiety Ledererové dne 30.5.1979)

Zpráva z Řepčic

V r. 1975 jsme se rozhodli spolu s manželi Kubičkovými odstěhovat se z Prahy na venkov. Chtěli jsme získat dům k trvalému bydlení a podařilo se nám to v osadě Řepčice, MNV Třebušín v okr. Litoměřice. Povolení ke koupi jsem dostali od MNV pouze s podmínkou, že v domě budeme trvale bydlet, což nám plně vyhovovalo. Než se koupě uskutečnila, bylo nutné získat potvrzení některých odborů MNV, jako např. odboru výstavby, dopravy apod. Vše proběhlo bez potíží, a potřebná potvrzení o tom, že příslušné odbory MNV nic v Řepčicích neplánují a tudíž nemají námitek jsme dostali. Koupě se uskutečnila v srpnu 1976 a od té doby jsme ~~každý~~ každý víkend jezdili do Řepčic a snažili se uvést dům do takového stavu, aby bylo možno se do něj co nejdříve nastěhovat. Nebylo to tak snadné, protože v domě, který leží na ploše asi 250 m² byly obytné pouze tři místnosti. Nebyla rozvedena voda, el. instalace neodpovídala ČSN, přízemí domu bylo několik desetiletí neudržované, podmáčené a v desolátním stavu. Neexistovala koupelna, prádelna, záchod - latrina byla deset m od budovy.

V r. 1977 jsme připojili své podpisy k hnutí Charta 77. Počátkem července jsme se přestěhovali trvale do Řepčic. Na podzim 77 byl s námi všemi rozvázán pracovní poměr pro náš podpis Charty 77. Jakékoli další zaměstnání na litoměřickém okrese nám bylo znemožněno. V prosinci 77 se k nám přistěhovali naši přátelé, signatáři Charty 77, manželé Soukupovi se třemi dětmi. Byla jim totiž MNV ve Franč. Lázních zamítnuta žádost o byt a bydlení na ubytovně bylo již pro ně neúnosné. Jednali o koupi domu také v Řepčicích. Jejich žádost o koupi byla kladně projednána, avšak po zjištění, že jde také o signatáře Charty 77, předseda MNV Třebušín A. Legner koupi znemožnil. Navíc odmátl rodinu Soukupových přihlásit k trvalému bydlení s odůvodněním, že takovýchto lidí se každý okres rád zbaví, Tento svévolný, právně nepodložený čin, měl za následek m.j.to, že tato rodina se třemi malými dětmi neměla po dvě zimy žádné uhlí. Na jaře 1978 nám MNV dal povolení k přestavbě, přičemž musel opět prověřovat u jednotlivých odborů MNV, zda existence objektu není do budoucna ohrožena. Se stavebními úpravami jsme okamžitě začali. Od léta 1978 nás v Řepčicích navštěvují někteří mladí přátelé z Ústí n L., kteří se k nám jezdí rekreovat a nezištně pomáhát při přestavbě. Tím vzniklo neformální společenství lidí, které je trnem v oku orgánům státní moci a StB. Proto se tyto orgány rozhodly náš dům zlikvidovat. Jako záminku si vybraly úpravu silnice, která vede po ulici našeho domu. Obdobný případ se stal signatářům Ch 77 manželům Francových, kteří bydleli 16 km od nás v Rychnově. V minulém roce jim také pod záminkou neodkladného zřízení autobusové otočky byl zbourán dům, ve kterém žili se svými dětmi a několika přáteli. Dodnes je na místě jejich domu jen zbořeníště.

V našem případě se jedná o silnici III. třídy, která se v zimě neudrhuje. Údajně má být poní vedena nová autobusová linka. Pokud by se měl tento záměr realizovat a zavedení nové linky by si vyžádalo úpravy v okolí našeho domu, případně rozšíření silnice, je toto možné na protilehlé straně silnice, kde je trvale neobdělávaná půda. Na tuto okolnost jsme samozřejmě upozornili. Státní orgány nevzaly tento fakt na vědomí a o ce v této věci doopravdy jde, je zřejmé z jejich dalšího postupu

stupu. Např. manželé Parkánovi se o celé věci dověděli až dopisem vedoucího odboru dopravy ČNV Litoměřice J. Luksche, ve kterém jim pouze oznámil termín, kdy jsem povinná umožnit vstup do budovy soudnímu znalci za účelem odhadu. Jelikož termín kolidoval s jejich dovolenou, souhlasil J. Luksch s jeho posunutím. Přesto v původně stanovený termín přijel soudní znalec v doprovodu příslušníků StB a VB, a přestože Parkánovi nabyli doma, provedli celý odhad během jedné hodiny, aniž by uzamčenou část navštívili. O dosavadní provedené práce se zajímal znalec velice povrchně, přestože pouze materiálové investice činí přes 45 000 Kčs.

Do dnešního dne se nám podařilo skoro dobudovat tři bytové jednotky s kompletním příslušenstvím, etážové topení, novou el. instalaci, rozvod teplé a studené vody z domácí vodárny, kanalizaci, dílnu apod. Neoficiálně nám bylo sděleno, že dům, ve kterém bydlí tři rodiny s pěti malými dětmi a během několika dnů s dalším novorozencem, má být do konce června zlikvidován. Přitom nám hebyla poskytnuta nabídka na náhradní bydlení. Nejotřesnější na tomto diskriminačním postupu je, že je namířen nejen proti malým signatářům Charty 77, ale i proti jejich dětem, zvláště v roce, který je vyhlášen jako Mezinárodní rok dítěte.

Věříme, že nás podpoříte v obraně proti svévoli čs. orgánů státní moci a tím pomůžete zabránit dalším svévolným postupům státní moci v Československu.

Jiří a Věra Kubičkoví
Viktor a Petra Parkánovi
Karel a Marie Soukupovi
Řepčice 1, 411 43 Třebošín, okr. Litoměřice

V Řepčicích 4, 6.1979

16. května 1979 si pro ~~mne~~/p mne přijela na pracoviště Bezpečnost. Odvezli mě na okrsek v Čkalově ul. Předmětem jejich zájmu byl můj program na večer toho dne. Měli jsme s přáteli domluvenou malou noční projíždku na kolech po Praze, kterou jsem chtěla ukončit v šarce ohněm, zpěvem, jídlem a pitím. Absolutně jsme netušili, proč by pracovníky bezpečnosti měla takhle věc zajímat. Odmítla jsem vyprávět, ale poté, co mi bylo sděleno, že jsem ohystala protistátní demonstraci, která měla vyjádřit souhlas mládeže s Chartou 77, jsem vybuchla nejen smíchem, ale i zlostí. Co si to na mne vymysleli? Kdo a proč to udělal? Kdo nám nepřál, abychom prožili večer v přírodě?

Domnívala jsem se, že když celou věc vysvětlím, odejdu klidně domů, převleču se a vezmu kolo. Ale to jsem se ošklivě mylila. Přes všechno ujišťování, že mi věří, ano, že všechno je v pořádku, a že hned může odejít, jen co domluví, stal se pravý opak. Osobní prohlídka, zabavení adres kamarádů, křik kvůli tomu, že jsem u sebe měla bibli, a povinný výlet na Haštalské náměstí, kde jsme měli sraz. Zavřená v autě, mezi dvěma příslušníky jsem se dívala, jak odvázejí kamarády. Tím to však všechno neskončilo. Odvezli mne do Konviktské ulice do cely předběžného zadržení, kde jsem strávila dva dny. Výsledky samozřejmě nebyly zaměřeny jen na plánované "pobuřování". Více soudruhy od Bezpečnosti zajímalo, s kým a o čem se bavím, kde jsem se s kým seznámila a kam a jak často chodím. Představa, že v naší zemi mohou bezpečnostní orgány kohokoli okrást o dva dny volného času jen proto, že chce jet na výlet na kolech, mě utvrdila v domněnce, že mohou cokoli. Stačilo by přestat jezdit na kole, nebo by mi časem zakázali i plovárny?

Lilian Landová